

С Т А Н О В И Щ Е

относно процедура за присъждане на ОНС „доктор“,

Проф. направление: 2.1. Филология;

Тема на дисертацията: „Пол и социални роли в белетристиката на български писателки до 1944 г.“

Автор – докт. Вероника Алипасалис-Табачка

Научен ръководител: проф. д.ф.н. Албена Вачева

Вносител – проф. д.ф.н. Цветан Раковски

I. Данни за процедурата и за кандидата. Докторантският конкурс до това предпоследно и открито обсъждане в Катедрата се провежда съобразно ЗРАСРБ и Правилника на ЮЗУ „Н. Рилски“ за неговото прилагане.

Вероника Табачка е била студент в същия университет – завършва спец. БФ, след това е редовен докторант в научната специалност „История на българската литература“. Процедурата по нейното административно битие е законосъобразна, отговаря на изискванията на ЮЗУ за обучение на докторанти. Докторант Табачка има достатъчен научен и изследователски актив – както в университетския формат на конференциите, така в образователните степени на българското училище.

II. Описание научните трудове – основен и съпътстващи.

До официалната защита кандидатът има нужните публикации в научни сборници с изследване на отделни проблеми от дисертационната теза. Участвала е в научния състав на престижни конференции – на всяка от тях е изнесла доклади по дисертационната теза.

Авторефератът напълно отговаря на съдържанието на основния труд. Дисертацията е в обем от 200 с., разпределени в Увод, три глави (I и III имат по 4 подглави), Заключение, Библиография.

III. Научни приноси. Дисертацията избира интересна гледна точка към българската литература между войните – прозата, писана от

жени. Това е опит за изследване на „преображенията“ на жанра (прим. „разказ“), на основните категории на текста (персонаж, повествовател, рецепция). Опитът, според мен, е престижен, сполучлив и навременен.

В началото, както се полага на научен труд, докторантът прави екскурс към известни текстове с различна давност – този преговор на генезиса на „женския въпрос“ и неговите български основания е важен и I глава коментира трудния и противоречив път на еманципацията и равнопоставеността на половете в техните социални роли.

За целта на едно становище е достатъчен и отделен, по-частен проблем в научния труд. Аз си избрах трета глава, като смятам за особен онзи вътрешен дял (III.3. и III.4.), който носи в себе си ред апории – сред тях най-важни са колебанията в аксиологията, т. е. оценяващата гледна точка. Тя поставя в центъра на вниманието колебанията в морала и в случаите, когато персонажът трябва да вземе позиция или решение. В тези сюжети особено ценни са противоречията между морала и хуманността, целомъдрие и свобода на избора.

За целите на своята идея за пола и социалната роля докторантът е избрал трийсетина разказа и десет повести. Според мен това е достатъчен обем от емпиричен материал, за да се очертаят тенденции не само в идеологията на феминисткия модел за свят, но и чисто художествени тенденции – примерно: какво става с жанра на късия разказ, каква е наративната динамика и активност на повествователя, но се поставя и въпросът жизнеутвърждаваща или предупредителна е ролята на литературата, писана от жени. Тук си е струвало да се отдели по-голямо внимание.

IV. Забележки. Моите бележки към текста са две:

A) Според мен има дисбаланс между относителната тежест на трите глави – I глава (~ 70 с.) е ненужно огромна – тя не може да каже нищо неочаквано и ново като въведение в проблема. Не става ясно и

каква роля има да играят и петдесетте страници на II глава. Двете части побират над 120 страници, което е повече от това, което се иска от тях.

Същинската дисертация започва с III глава.

Б) На места (III гл.) докторантът не е успял да овладее доказателствения си материал и цитатите и преразказът натежават като обем.

V. Заключение. Докторантът има ясна визия за естеството на своя научен обект. Структурата на дисертационния текст е уместна и отговаря най-добре на поставените в отделните глави научни цели.

Смятам, че дисертационният труд е завършен и приносен в интерпретацията на темата си. Имайки пред очи качествата на изследването, давам своя положителен вот за присъждането на ОНС „доктор“ на Вероника Алипасалис-Табачка.

27 ноември 2023 г.

Благоевград

Автор на становището: .....

(проф. д.ф.н. Цветан Ракъовски)

Statement

on the procedure for the award of the doctorate,

Prof. field: 2.1. Philology;

Thesis topic: 'Gender and Social Roles in the Fiction of Bulgarian
Women Writers up to 1944'.

Author - PhD student Veronika Alipasalis-Tabachka

Research supervisor: Prof. Albena Vacheva, Dr. Habil.

Submitted by: Prof. Tsvetan Rakyovski, Dr. Habil.

I. Details of the procedure and the applicant. The PhD competition until this penultimate and open discussion in the Department is conducted in accordance with the Law on PhD and the Regulations of SWU "N. Rilski" for its implementation.

Veronika Tabachka was a student at the same university - she graduated with a degree in Bulgarian Philology . After that she was a full-time PhD student in the scientific specialty "Theory of Bulgarian Literature". The procedure of her administrative existence is lawful, it meets the requirements of the SWU for doctoral training. Doctoral student Tabachka has a comprehensive scientific and research activity - both in the university format of the conferences and in the educational levels of the Bulgarian school.

II. Description of scientific works - main and accompanying.

Until the official defense the candidate has the necessary publications in scientific collections with research of individual problems of the thesis. She has participated in the scientific staff of prestigious conferences - at each of them she has presented papers on the dissertation thesis.

The abstract fully corresponds to the content of the main paper. The dissertation is in the volume of 200 p., divided into Introduction, three chapters (I and III have 4 subchapters each), Conclusion, Bibliography.

III. Scientific contributions. The dissertation chooses an interesting point of view on the Bulgarian literature between the wars - the prose written by women. It is an attempt to study the "transformations" of the genre (a.k.a. "narrative"), the basic categories of the text (character, narrator, reception). The attempt, in my opinion, is prestigious, successful and timely.

In the beginning, as it belongs to a scientific thesis, the PhD student makes an excursion to well-known texts of different ages - this review of the genesis of the "women's question" and its Bulgarian connotations is important and Chapter I comments on the difficult and controversial path of emancipation and gender equality in their social roles.

For the purpose of an opinion, a separate, more private sample in the scientific work is sufficient. I have chosen the third chapter, considering as special that inner part (III.3. and III.4.) which carries a number of aporias - among them the most important are the fluctuations in axiology, i.e. the evaluative point of view. It also puts the spotlight on fluctuations in morality in cases where the character has to take a stand or make a decision. The contradictions between morality and humanity, chastity and freedom of choice are particularly valuable in these plots.

For the purposes of her idea of gender and social role, the PhD student has chosen thirty short stories and ten novellas. In my view, this is a sufficient volume of empirical material to outline trends not only in the ideology of the feminist model of the world, but also purely artistic trends - for example: what is happening to the genre of the short story, what are the narrative dynamics and the activity of the narrator, but it also raises the question of the life-affirming or cautionary role of literature written by women. Here it is worth paying more attention.

IV. Remarks. My notes to the text are two:

A) I think there is an imbalance between the relative weight of the three chapters - Chapter I (~70 pp.) is unnecessarily huge - it cannot say anything unexpected or new as an introduction to the problem. Nor is it clear what

role the fifty pages of Chapter II have to play. The two parts accommodate more than 120 pages, which is more than is asked of them.

The dissertation proper begins with Chapter III.

B) In places (Ch. III) the doctoral student has failed to master her evidence and the citations and retelling weigh down the volume.

V. Conclusion. The doctoral candidate has a clear vision of the nature of her scientific object. The structure of the dissertation text is appropriate and responds best to the research objectives set out in the individual chapters.

I believe that the dissertation is complete and contributes to the interpretation of its topic. Bearing in mind the merits of the research, I give my vote in favour of awarding Veronika Alipasalis-Tabacka the degree of PhD.

27 November 2023.

Blagoevgrad

Author of the opinion: . . . . .

(Prof. Tsvetan Rakyovski, Dr. Habil.)